

Delavka in klovnesa

SLAVKO PEZDIR

Vnizu avtorskih uprizoritev, katerih zamisel in izvedbo v LGL zaupajo igralcem in animatorjem iz ansambla, se je tokrat na Malem odru LGL prvič samostojno predstavila Maja Kunšič. Za navdih svoje celostno domišljene in duhovito izvedene krstne uprizoritve brez besed za otroke od tretjega leta si je izbrala delo Kathryn Cave *Drugačen*, za idejno ozadje pa geslo *Vsi drugačni – vsi enakopravni*, s katerim je Svet Evrope leta 1995 začel mednarodno kampanjo spodbujanja strpnosti.

Protagonistka uprizoritve je industrijska delavka za tekočim trakom, ki z avtomatiziranimi gibi kot del razosebljene množice oziroma zapletenega »proizvodnega mehanizma« nezainteresirano sodeluje pri serijski montaži otroških mehaničnih igrač – električnih robotov. Ko po enem od delavnikov na poti domov po naključju naleti na radoživ in pisan potujoči cirkus s standardnimi protagonisti, se njeno brezbarvno in monotono životarjenje nenadoma razpre čez rob diktature otipljive koristi in vsakdanjega boja za golo preživetje v smeri uživanja razkošja »nekoristnih« dobrin, kot so igra, lepota, veselje in čarobnost. V bivališče si kot znaka in sredstvi notranjega preporoda prinese boben in klovnovski rdeči nos, namesto hladne mehanične igrače pa si po lastni zamisli iz prijaznejših materialov sešije mehko in toplo unikatno igračo, ki je ob soočenju s serijskim kovinskim izdelkom drugačna in »čudna«. Nazadnje prav delavka in klovnesa v eni osebi, okrepljena in obogatena z notranjim prerodom ob stiku z umetnostjo, premaga destruktivno nezaupanje in nestrpnost mehanične igrače ter omogoči sklepno idilično harmonično sožitje med vsemi protagonisti uprizoritve.

Avtorica in protagonistka Maja Kunšič je spretno in duhovito uporabila prvine živega gledališča in lutkovne animacije (senc, mehnične igrače in mimične lutke), veščine odrskega mima in uličnega gledališča (pri klovnovski postavitvi, žonglerskih veščinah in gibu ji je pomagala Natalija Sultanova). Za preprosto ter temeljnemu nasprotju med industrijsko brezimnostjo in osebno prepoznavnostjo ustrezno likovnost sta poskrbela Iztok Bobič in Zoran Srđić (še posebej z ročno izdelano unikatno lutko, oblikovano po podobi zaščitene človeške ribice). Drastično nasprotje med avtomatizirano in sintetizirano umetelno hladno zvočnostjo ter mnogo toplejšo melodiko akustičnih inštrumentov je vsebovala tudi izvirna glasbena podpora skladatelja Tomaža Groma.

OCENA

Lutkovna uprizoritev

Vsi drugačni, vsi čudni
avtorska uprizoritev

Maja Kunšič

Lutkovno gledališče Ljubljana
premiera 19. 1. 2012